Aan gemeenteraden van Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Krimpenerwaard, Waddinxveen en Zuidplas

Gouda, 4 december 2025

Geachte Raadsleden,

Hierbij ontvangt u onze ontwerp Kadernota 2027 voor de Gemeenschappelijke Regeling Jeugd en Wmo (GR JW).

De Kadernota vormt het document waarmee de GR JW een eerste richting geeft aan het komende begrotingsjaar en de meerjarenraming. De nota biedt het Algemeen Bestuur (AB) en de deelnemende gemeenten de mogelijkheid om in een vroeg stadium daarop te anticiperen dan wel, indien dit wenselijk en /of noodzakelijk is, de richting om te buigen.

Verzoek om zienswijze

Conform de afspraken in de gemeenschappelijke regeling, wordt een zienswijze op deze ontwerp kadernota gevraagd. We verzoeken uw raad om uw zienswijze kenbaar te maken aan het Dagelijks Bestuur voor 27 februari 2026. Het Dagelijks Bestuur zal kort na 2 april 2026 aan de gemeenteraden laten weten hoe uw zienswijzen zijn gewogen en wat het Dagelijks Bestuur voorstelt aan het Algemeen Bestuur. U heeft daarmee de mogelijkheid om uw AB leden nog een advies of opdracht mee te geven voor de vergadering van 23 april 2026.

Opzet

In overeenstemming met hetgeen hierboven staat over het doel van de Kadernota, bevat het voorliggende document alleen de hoofdlijnen van wat we beogen in 2027, met de focus op issues die mogelijk leiden tot meer of minder kosten. Een uitgebreide beschrijving van wat we precies willen doen, en op welke wijze, vindt u in de begroting 2027. Die leent zich daarvoor qua doelstelling en wordt bovendien op een

tijdstip geschreven dat er met meer zekerheid en detail iets gezegd kan worden over de activiteiten in 2027.

Beleidsmatige en organisatorische kaders

In 2027 zijn we een stuk verder met het datagedreven werken en wordt het Transformatieplan IZA afgerond. We zullen nauwer samenwerken met gemeenten en zorgaanbieders, en onze zorglandschapsteams borgen onze onderlinge samenhang en de verdere totstandkoming dan wel het behoud van een dekkend zorglandschap. Ons contractmanagement is verder geprofessionaliseerd, en we hebben toezicht en handhaving meer voorin de werkprocessen geplaatst. Ook zal ons werk beter 'meetbaar' zijn, met kpi's (kritische prestatie indicatoren) aan de hand waarvan onze prestaties makkelijk te beoordelen en te duiden zijn.
Tenslotte zullen we dan werken op basis van de in 2026 uit te voeren onderzoeken naar de wenselijke formatie en de huisvesting van de organisatie.

Alle bovengenoemde punten worden hieronder beschreven, waarbij de aandacht vooral gericht is op eventuele financiële consequenties in 2027 en de jaren erna.

Datagedreven werken

Al voor het begin van 2027 verwachten we de eerste concrete opbrengsten van het project Impact en Inzicht. Dat in 2025 gestarte project gaat veel meer inzicht geven in het effect van de zorguitgaven, allereerst op het gebied van hoogspecialistische jeugdzorg. Dat gaat de basis leggen voor een betere inzet van producten en middelen. Het doel van het project is kortom om al in 2027 en zeker in de jaren daarna tot een effectievere inzet van zorg te komen. Tot een verandering van onze kosten zal het project op zichzelf NIET leiden.
Voortzetting van het project zal, zoals in de begroting 2026 al werd aangekondigd, wel extra inzet vergen. Die schatten we in op € 200.000 per jaar, (kosten die kunnen worden 'terugverdiend' op de begroting van de gemeenten door een effectievere besteding van middelen). Voor 2027 en 2028 zal dit nog niet nodig zijn: we stellen voor de extra uitgaven te bekostigen uit het restant van het incidentele budget dat bij oprichting van de GR JW beschikbaar is gesteld.

Transformatieplan

Het IZA Transformatieplan SPUK loopt van het voorjaar van 2025 tot en met eind 2027. Doel is om een transformatie in de zorg en de zorgbehoefte te verwezenlijken, waardoor het dreigende grote tekort aan middelen en mensen in de zorg de komende jaren wordt afgewend, of tenminste wordt verminderd. De implementatie van het plan kost op zichzelf geen extra geld, omdat het Rijk voorziet in de middelen. Wel zal in de implementatie veel extra aandacht gegeven moeten worden aan een goede overgang naar de jaren erna, wanneer de rijksmiddelen voor een belangrijk deel wegvallen. Voorkomen moet worden dat wijken dan plotseling sterk terugvallen in het niveau van voorzieningen voor de inwoners.

AZWA Aanvullend Zorg en Welzijn Akkoord

Naast het transformatieplan IZA is er tot en met 2026 een SPUK-IZA voor de regionale opgaven. Deze regeling loopt af per 2026 en wordt opgevolgd door het Aanvullend Zorg en Welzijn Akkoord (AZWA). In de GR JW begroting 2027 wordt uitgewerkt welk deel hiervan op de regionale begroting komt en wat de GR JW

daarvoor gaat doen. De middelen vanuit het AZWA zijn kaderstellend. De verwachting is dat een groot deel van de huidige activiteiten vanuit de SPUK-IZA hiermee voortgezet kunnen worden.

Nauwere samenwerking met gemeenten en zorgaanbieders

De nauwere samenwerking vormt een intrinsiek onderdeel van zowel het datagedreven werken als het Transformatieplan. Bij beide projecten zijn zorgaanbieders partners, en niet slechts opdrachtnemers. Dat versterkt waarschijnlijk de efficiëntie en kwaliteit van de zorg. Verdere versterking van de samenwerking met de gemeenten moet ervoor gaan zorgen dat taken beter worden verdeeld en dubbel werk wordt voorkomen. Directe financiële consequenties zijn er niet.

Zorglandschapsteams

In 2025 hebben we de zorglandschapsteams opgezet, waarin beleidsmedewerkers en contractmanagers nauw samenwerken op brede beleidsgebieden. In 2027 draaien deze teams volop. Dat zal leiden tot verbetering van beleid zowel als op den duur beter passende contracten. En gaten in het zorglandschap worden ermee zo goed als uitgesloten. Er zullen in 2027 geen directe financiële consequenties zijn.

Verder geprofessionaliseerd contractmanagement

Contractmanagement zal in 2027 nog meer dan nu gericht zijn op het onderhouden van een goede, zakelijke relatie met de aanbieders, wat de kwaliteit van de zorg aan de inwoners ten goede zal komen. Een financieel effect levert dit niet op.

Toegang en handhaving 'aan de voorkant van het proces'

Toegang en handhaving worden de komende jaren steeds meer 'aan het begin van het proces' geplaatst. In praktijk zal voorafgaand aan contractering van aanbieders en/of in het begin van de uitvoering van een contract strak gekeken worden naar de kwaliteit van dienstverlening. Dat zal er toe moeten leiden dat malafide of kwalitatief minder goede aanbieders zich niet meer melden voor het verlenen van zorg in de regio, en de gemiddelde kwaliteit van de zorg dus stijgt. Er zijn niet of nauwelijks financiële gevolgen, al zullen we in het begin mogelijk meer kunnen terugvorderen (de geldelijke opbrengst is daarbij in praktijk vaak teleurstellend, het effect op het aanbod is er daarentegen wel degelijk).

Beter meetbare resultaten

In de begroting 2027 zullen we aangeven met welke kpi's we gaan werken, zodat de raden in 2027 en daarna de voortgang, de kwaliteit en het rendement van ons werk goed kunnen meten. Dat geeft de raden meer mogelijkheden tot beoordeling en mogelijk zelfs bijsturing. De verwachting is niet dat dit al in 2027 tot financiële consequenties zal leiden.

Formatie- en huisvestingsonderzoek

In 2026 zal er een formatieonderzoek plaatsvinden, gevolgd door een huisvestingsonderzoek. Het formatieonderzoek moet uitwijzen welke formatie passend is voor onze taken. Gezien de huidige werkdruk verwachten wij daar geen besparing, en een verhoging lijkt ook niet waarschijnlijk. Dat kan natuurlijk anders worden indien het takenpakket wordt uitgebreid met taken die nu nog bij de individuele gemeenten of elders buiten de GR JW liggen, dan wel worden ingeperkt door het afstoten van huidige

taken. In het huisvestingsonderzoek zal worden bekeken wat de beste locatie is voor de dan vastgestelde formatie. Het is te vroeg om te speculeren over de uitkomst van dit onderzoek, en daarmee ook op eventuele financiële gevolgen in 2027

Organisatie GR JW

Dit programma omvat de kosten van personeel, ingekochte dienstverlening (vanuit gemeente Gouda) en een beperkt deel overige kosten. Bij de oprichting van de organisatie is ten opzichte van het bedrijfsplan GR JW vanaf 2027 een structurele budgetverlaging doorgevoerd van € 500.000, ofwel 6,2% van de organisatiekosten van de GR JW. Het uiteindelijke budget zal grotendeels bepaald worden op basis van het bovengenoemde formatie-onderzoek in 2026.

Maatschappelijke Zorg

Dit programma omvat uitgaven voor Beschermd Wonen, Maatschappelijke Opvang, Vrouwenopvang en Huiselijk Geweld en Kindermishandeling, die worden gefinancierd vanuit Rijksbijdragen. De Rijksbijdragen worden niet volledig geïndexeerd, wat resulteert in een jaarlijkse bezuinigingsopgave van circa € 200.000. Voor 2027 worden geen aanpassingen in het financieel kader doorgevoerd.

De budgetten voor Maatschappelijke Zorg worden al jarenlang niet volledig besteed. Waar in opeenvolgende begrotingen steeds wordt uitgegaan van het gereedkomen van diverse woningen voor de doelgroep van Beschermd Wonen, blijkt het beoogde aantal telkens niet te worden gehaald (als gevolg van goed verklaarbare oorzaken buiten het bereik van de GR JW). Daardoor is een forse reserve ontstaan die elk jaar verder oploopt. In de komende periode onderzoeken we welke aanpassingen wenselijk zijn om deze post zo goed mogelijk te ramen en de reservepositie passend te houden. In het voorstel zullen we rekening houden met plannen van de Rijksoverheid voor een nieuw landelijk verdeelmodel, dat naar verwachting ongunstig uitpakt voor onze regio, en daarmee de instandhouding van een reserve billijkt.

Regionaal Zorgaanbod

Dit programma betreft regionale zorgvoorzieningen, zoals hoog-specialistische jeugdhulp, crisisopvang en jeugdhulp op scholen. De uitgaven zijn een verlengstuk van de lokale ZIN-budgetten.

De Break

Voor 2027 is de voorziening ‘De Break’ niet opgenomen in de regionale begroting omdat de pilot dan afloopt. Een evaluatie zal in de komende maanden moeten uitwijzen of deze voorziening de meest passende en effectieve is voor de doelgroep, en dus structureel op de begroting van de GR JW moet komen. Als dat niet zo is, is weliswaar sprake van een besparing op deze begroting, maar zal een vermoedelijk ongeveer gelijk bedrag op de begroting van de gemeenten moeten worden bijgeplust. In 2026 betreft het op regionaal niveau een bedrag van € 1,2 mln.

Bestuurlijk akkoord en meerjarenaanpak jeugdbescherming 2025–2029

In bovenregionaal verband is in 2025 een bestuurlijk akkoord gesloten met Jeugdbescherming west, inclusief een meerjarenaanpak jeugdbescherming 2025–2029[1]. Doel is het waarborgen van de continuïteit van de jeugdbeschermingscapaciteit en het creëren van tijd en ruimte voor de noodzakelijke hervormingen richting het toekomstscenario kind- en gezinsbescherming. Het akkoord is tijdelijk van aard en bedoeld als overbrugging tot de inrichting van de nieuwe Regionale Veiligheidsteams (RVT’s).

[1] Begin oktober 2025 zijn de gemeenteraden door de GR JW geïnformeerd over deze afspraken.

Voor Midden-Holland is afgesproken dat een eventuele financiële bijdrage wordt opgenomen in de begroting van de GR JW. De bijdrage wordt jaarlijks getoetst, mede op basis van de realisatiecijfers en de gezamenlijke monitoring met de andere regio's. In deze kadernota is hiervoor voorlopig een raming van € 1 miljoen opgenomen voor de periode 2027–2029. De daadwerkelijke inzet is afhankelijk van de bovenregionale ontwikkelingen en de financiële situatie bij Jeugdbescherming west. De inschatting wordt bij de opstelling van de begroting 2027 waar nodig herijkt, op basis van de meest actuele informatie.

Overige ontwikkelingen
In de zorglandschapsteams wordt gewerkt aan de doorontwikkeling van de contracten. Om de ambities uit het kaderdocument inkoop te realiseren is een eerste stap gezet met de contractering 2025. Verkend wordt waar vervolgstappen nodig zijn die gevolgen hebben voor de begroting GR JW, zodat dit met de begroting 2027 inzichtelijk gemaakt kan worden. Met name verschuiving van kosten van lokaal naar regionaal kunnen financieel een grote impact hebben.
De uitgaven voor dit programma zijn lastig om zo ver vooruit in te schatten. Op basis van de ervaringen in 2025 worden keuzes gemaakt over wijze van voortzetten van de huidige voorzieningen. In de kadernota is uitgegaan van de bedragen in de begroting 2026 met de genoemde aanpassing voor De Break en de bijdrage van Midden-Holland voortvloeiend uit het Bestuurlijk akkoord en meerjarenaanpak jeugdbescherming 2025–2029.

Prijsontwikkelingen

Voor prijsontwikkeling van personele en materiële kosten hanteren we de geadviseerde percentages van de FKGR (4,53% voor personele en 2,6% voor materiële kosten). Zorgkosten worden voorlopig ingeschat op basis van een indexatie van 4%, in afwachting van advies van de VNG.

Financieel overzicht

In onderstaand overzicht zijn de cijfers van de begroting 2026 opgenomen incl. begrotingswijzigingen en de verwachtingen voor de jaren 2027 t/m 2030.

Meerjarig financieel kader

(x € 1.000)	Begr. 2026	Begr. 2027	Begr. 2028	Begr. 2029	Begr. 2030
Organisatie GR JW					
Begroting 2026	7.767	7.200	7.200	7.200	7.200
Prijsontwikkeling	-	319	319	319	319
Totaal programma	7.767	7.519	7.519	7.519	7.519
*Maatschappelijke Zorg **					
Begroting 2026	25.030	24.980	24.980	24.980	24.980
Prijsontwikkeling	-	1.003	1.003	1.003	1.003
Totaal programma	25.030	25.983	25.983	25.983	25.983
Regionaal Zorgaanbod					
Begroting 2026	5.717	4.426	4.426	4.426	4.426
Begrotingswijziging ZiO 2026	-1.024	-	-	-	-
Prijsontwikkeling	-	177	177	177	177
Bestuurlijk akkoord jeugdbescherming	-	199	355	446	-
Totaal programma	4.693	4.802	4.958	5.049	4.603
*Integraal Zorgakkoord (IZA) **					
Begroting 2026	1.896	-	-	-	-
*Transformatiemiddelen IZA **					
Begrotingswijziging 2026	7.988	4.750	-	-	-
Totaal	47.374	43.054	38.460	38.552	38.105

** de programma's Maatschappelijke Zorg, IZA worden gefinancierd vanuit het Rijk*

Waarvan financiering door gemeenten	Begr. 2026	Begr. 2027	Begr. 2028	Begr. 2029	Begr. 2030
Organisatie GR JW	7.767	7.519	7.519	7.519	7.519
Regionaal Zorgaanbod	4.693	4.802	4.958	5.049	4.603
Totaal gemeenten	12.460	12.321	12.477	12.568	12.122

Toelichting:

- *Begrotingswijziging ZiO 2026:* Door verschuiving van de start van Zorg in Onderwijstijd naar 1 augustus 2026 is het jaarbudget voor 2026 éénmalig met € 1,024 miljoen verlaagd.
- *Begrotingswijziging Transformatiemiddelen 2025–2027*: Het nieuwe programma voor de uitvoering van het IZA-Transformatieplan is toegevoegd voor in totaal € 18,3 miljoen (waarvan € 5,9 miljoen in 2025), volledig gedekt door SPUK-middelen en ZonMw subsidie.

Resumé

We verzoeken uw gemeenteraad om een zienswijze te geven op de Kadernota 2027 van de Gemeenschappelijke Regeling Jeugd en Wmo Midden-Holland. Wij verzoeken u om uw zienswijze voor 27 februari 2026 bij het Dagelijks Bestuur kenbaar te maken.

Hoogachtend,

ValidSigned door Irma Bultman
op 05-12-2025

H.C. Bultman
Voorzitter dagelijks bestuur GR JW

ValidSigned door Bart van der Schelde
op 05-12-2025

B. van der Schelde
Secretaris-directeur GR JW